

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέματα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης»

[COM(2020) 453 final — 2020/0100 (COD)]

και

«Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης»

[COM(2020) 460 final — 2020/0006 (COD)]

(2020/C 429/30)

Εισηγητής: ο κ. **Petr ZAHRADNIK**

Αίτηση γνωμοδότησης	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 8.6.2020, 10.6.2020 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 17.6.2020
Νομική βάση	Άρθρα 175 παρ. 3 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Οικονομική και Νομισματική Ένωση, Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή
Έγκριση από το τμήμα	20.7.2020
Έγκριση από την ολομέλεια	18.9.2020
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	554
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	219/0/1

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει σθεναρά και εκτιμά τη μεγάλη αύξηση των κονδυλίων του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης στην προσπάθεια να διευκολυνθεί η μετάβαση της οικονομίας και της κοινωνίας από τις υψηλές ανθρακούχες εκπομπές σε μια πιο σύγχρονη, βιώσιμη και διαφοροποιημένη μορφή.

1.2. Η ΕΟΚΕ είναι βαθιά πεπεισμένη ότι, για να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα στη διαδικασία δίκαιης μετάβασης, μεγάλη σημασία έχουν τόσο οι επαρκείς οικονομικοί πόροι ενός σύγχρονου τύπου που θα διατίθενται σε επακριβώς καθορισμένους τομείς προς στήριξη, όσο και η ελαστική ερμηνεία των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

1.3. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ιδιαίτερα την πρόταση για τη δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα και τη θεωρεί ρηξικέλευθη, πρωτότυπη και περιζήτητη από τις οντότητες του δημόσιου τομέα στην πορεία τους προς την κλιματική μετάβαση.

1.4. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι, με τις νέες προτάσεις που συνδέονται με το σχέδιο ανάκαμψης και το Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης, δίνεται η ευκαιρία να καταστεί ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης ένα πολύ σημαντικό μέσο του ερχόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027 προς όφελος, όχι μόνο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, αλλά και της ανάκαμψης και της ανασυγκρότησης μετά την πανδημία COVID-19.

1.5. Η ΕΟΚΕ καλεί τα αρμόδια θεσμικά όργανα της ΕΕ να επιταχύνουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις διαδικασίες προπαρασκευής, έγκρισης και εκτέλεσης των έργων για το προσαρμοσμένο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, έτσι ώστε να τεθεί σύντομα σε λειτουργία. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο χρόνος είναι εχθρός!

1.6. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την ιδιαίτερη προσοχή που δίνεται, μέσω της δανειακής διευκόλυνσης του δημόσιου τομέα, στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες κατά τη δίκαιη μετάβαση.

1.7. Η ΕΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι η καινοτόμος ιδέα στην οποία βασίζεται η δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα θα μπορούσε επίσης να χρησιμεύσει ως πηγή έμπνευσης για παρόμοιο τύπο χρηματοπιστωτικών προϊόντων σε επίπεδο κρατών μελών.

1.8. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τα κριτήρια επιλεξιμότητας καθώς και οι προτεινόμενοι τομείς επενδύσεων είναι πολύ σημαντικά για τη δίκαιη μετάβαση.

1.9. Η ΕΟΚΕ εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της και στηρίζει την πρόσθετη χρηματοδότηση υπέρ του προγράμματος InvestEU και του ειδικού προγράμματος δίκαιης μετάβασης που αυξάνει τη δυνατότητα χρήσης χρηματοδοτικών μέσων στις διεργασίες δίκαιης μετάβασης.

2. Περιγραφή και πλαίσιο του ζητήματος

2.1. Κατά τη σύνοδο ολομέλειας του Ιουνίου 2020, η ΕΟΚΕ ενέκρινε τη γνωμοδότηση για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης⁽¹⁾, στην οποία εξηγεί λεπτομερώς τη θέση της όσον αφορά τη δίκαιη μετάβαση και εκτιμά τι μέλλει γενέσθαι μετά την πανδημία. Βεβαίως, εξακολουθούν να ισχύουν τα γενικά αποτελέσματα, συμπεράσματα και εισηγήσεις της.

2.2. Ωστόσο, σε αυτή την ταραχώδη περίοδο, στα τέλη Μαΐου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε το σχέδιο ανάκαμψης· και οι τρεις πυλώνες του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης αποτελούν σημαντικό μέρος του προγράμματος για το Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης Σε σύγκριση με την αρχική πρόταση του Ιανουαρίου 2020, ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης θα πρέπει να λειτουργήσει με εμφανώς υψηλότερη χρηματοδότηση και βάση. Στη νέα προτεινόμενη δέσμη εγγράφων, αποτυπώνονται η συμβατότητα και το εφικτό της συνύπαρξης των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας με το σχέδιο αποκατάστασης και ανθεκτικότητας μετά την πανδημία COVID-19.

2.3. Επίσης, χρησιμοποιείται και η λεγόμενη «πλατφόρμα δίκαιης μετάβασης», που συνίσταται στην παροχή τεχνικής και συμβουλευτικής συνδρομής στους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε περιοχές εξόρυξης άνθρακα και υψηλών ανθρακούχων εκπομπών, έτσι ώστε να έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες ως προς τις ευκαιρίες χρηματοδότησης.

2.4. Ο προσαρμοσμένος Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης θα μπορούσε να λειτουργήσει περαιτέρω με τους τρεις πυλώνες του:

- ένα Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης,
- ένα καθεστώς δίκαιης μετάβασης στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU,
- και μια δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα.

Εξάλλου, η πανδημία της COVID-19 κατέδειξε γιατί πρέπει να συνεχιστεί η επιδίωξη εύλογων στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και η υποστήριξη της διαδικασίας της οικονομικής αναδιάρθρωσης, ιδίως στις ευάλωτες περιφέρειες και λοιπές περιοχές. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο προτάθηκε να αυξηθούν σημαντικά η χρηματοδότηση και η βάση του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης.

2.5. Οι κυριότερες αλλαγές σε σύγκριση με τις προτάσεις του Ιανουαρίου 2020 περιλαμβάνουν τα εξής:

- Μια γενναία αύξηση της χρηματοδότησης, κυρίως στην περίπτωση του ΤΔΜ: η αρχική βάση χρηματοδότησης προτείνεται να αυξηθεί από τα 7,5 δισ. ευρώ στα 40 δισ. ευρώ (επιπλέον 2,5 δισ. ευρώ στο πλαίσιο του τακτικού ΠΔΠ και επιπρόσθετο ποσό 30 δισ. ευρώ βάσει του Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης. Ο κανόνας του πολλαπλασιασμού (1,5 έως 3 φορές) της χρηματοδοτικής βάσης του ΤΔΜ μέσω μεταφορών από το ΕΤΠΑ ή του ΕΚΤ+ αφορά μόνο τους πόρους στο πλαίσιο του ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027, και όχι εκείνους που περιλαμβάνονται στο Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης.
- Αύξηση των πόρων υπέρ του InvestEU: θα διπλασιαστεί το ποσό της εγγύησης, θα διατεθούν 20 δισ. ευρώ στο σκέλος για τις βιώσιμες υποδομές, 10 δισ. ευρώ στο σκέλος της έρευνας, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης, το ίδιο ποσό θα διατεθεί στο σκέλος για τις ΜΜΕ, 3,6 δισ. ευρώ στο σκέλος κοινωνικών επενδύσεων και δεξιοτήτων και 31 δισ. ευρώ στη χρηματοδότηση το νεοπροταθέντος ευρωπαϊκού επενδυτικού σκέλους.
- Η εν λόγω δέσμη παρέχει τη νομική βάση στη δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα για την παρούσα πρόταση και αποτελεί έναν μοναδικό και καινοτόμο συνδυασμό πρακτικής εφαρμογής χρηματοδοτικών μέσων και επιδοτήσεων.

2.6. Τα υπόλοιπα προτεινόμενα στοιχεία στη δέσμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Ιανουαρίου 2020 παραμένουν αμετάβλητα και με πλήρη ισχύ. Αυτά σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τους τομείς που λαμβάνουν στήριξη (και εξαιρούνται από τη στήριξη), στις διαδικασίες εφαρμογής (διάφορες εναλλακτικές για τα επιχειρησιακά προγράμματα), τον ρόλο των σχεδίων δίκαιης εδαφικής μετάβασης ως βασικών εγγράφων που είναι καθοριστικά για τη στήριξη καθώς και τους τύπους των δικαιούχων.

2.7. Είναι σκόπιμο να γίνουν κατανοητές οι προτάσεις που αφορούν τον προσαρμοσμένο Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης ως μία μόνο ψηφίδα ενός εκτεταμένου και εσωτερικά συνδεδεμένου μωσαϊκού που συνιστά η δέσμη του προγράμματος για το Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης καθώς και την προσαρμογή της πρότασης για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 ώστε να αυξηθεί η δημοσιονομική βάση (του προϋπολογισμού) της ΕΕ και να αντιμετωπιστούν οι τρέχουσες επείγουσες ανάγκες. Τα προτεινόμενα δημοσιονομικά μέτρα συμπληρώνουν επίσης τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που έχουν ήδη ληφθεί ως μέρος των νομισματικών και διαρθρωτικών πολιτικών και των κανονιστικών πλαισίων. Τούτα, πρέπει επίσης να υποστηριχθούν με παράλληλες προσπάθειες βελτίωσης της Τραπεζικής Ένωσης και της Ένωσης Κεφαλαιαγορών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 311 της 18.9.2020, σ. 55.

2.8. Η δέση μέτρων για τη θέσπιση του Μέσου Ανάκαμψης και για την προσαρμογή του ΠΔΠ 2021-2027 στις ανάγκες της μεταπανδημικής εποχής θεωρείται έκτακτο μέτρο ενωσιακής χρηματοδότησης, αλλά αναγκαίο και επείγον. Στην παρούσα συγκυρία και με τους ισχύοντες κανόνες, η δημοσιονομική πολιτική της ΕΕ δεν θα ήταν επαρκώς ευέλικτη και δεν θα μπορούσε να υποστηρίξει κάποια δράση για την ουσιαστική επίλυση της κρίσης. Εξάλλου, η πρόταση φαίνεται να είναι ιδιαίτερα εφικτή στην τρέχουσα πολιτική συγκυρία.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόταση αυτή, εφόσον αναγνωρίζονται οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και η προαγωγή του οικονομικού πλουραλισμού ως πολύ σημαντικές μακροπρόθεσμες προτεραιότητες της ΕΕ.

3.2. Η ΕΟΚΕ εξετάζει την προσαρμογή του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης υπό το ευρύ πρίσμα του Μέσου Ανάκαμψης και τον κρίνει δίκαιο, καινοτόμο, χωρίς αποκλεισμούς και αποτελεσματικό μέσο υποστήριξης των περιφερειών και διαφόρων εδαφών σε οικολογική μετάβαση από τις βιομηχανίες υψηλής έντασης άνθρακα και ανθρακούχων εκπομπών σε σύγχρονες και βιώσιμα ποικιλόμορφες οικονομικές δραστηριότητες. Σε συνδυασμό με την πιο ελαστική πιθανή ερμηνεία των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, δίνεται σήμερα μια πραγματική δυνατότητα διευκόλυνσης της δίκαιης μετάβασης σε αυτούς τους τομείς.

3.3. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την ιδέα να χρησιμοποιηθεί η πρόσθετη χρηματοδότηση του ΤΔΜ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης (ύψους 30 δισ. ευρώ) με ταχεία διαδικασία, έτσι ώστε να επισπευσθούν οι γενναίες επενδύσεις στην οικολογική μετάβαση το αργότερο έως το 2024.

3.4. Η ΕΟΚΕ εισηγείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημιουργήσει το κατάλληλο πλαίσιο για είναι ήδη έτοιμη το αυξημένο μέσο του ΤΔΜ ήδη από τις αρχές του 2021, όταν συγκεκριμένες περιφέρειες ενδέχεται να πληγούν σοβαρά εξαιτίας της κρίσης στις οικονομικές επιδόσεις τους, καθώς και στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες. Με την ίδια ευκαιρία, η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις εργασίες τους με θέμα τα εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης, το έγγραφο στρατηγικού σχεδιασμού που είναι απολύτως απαραίτητο για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση βάσει και των τριών πυλώνων του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης.

3.5. Η ΕΟΚΕ εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της για την πρόσθετη χρηματοδότηση του προγράμματος InvestEU που προσφέρει οφέλη σε συγκεκριμένες περιφέρειες για την ικανοποίηση των αναγκών τους για οικολογική μετάβαση. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, βάσει του καθεστώτος δίκαιης μετάβασης, θα είναι δυνατή η υποστήριξη επενδύσεων σε περιφέρειες δίκαιης μετάβασης μέσω οποιουδήποτε σκέλους του InvestEU, ανάλογα με τις συγκεκριμένες επενδυτικές ανάγκες που θα εντοπίζουν τα κράτη μέλη στα εδαφικά σχέδιά τους δίκαιης μετάβασης. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει επίσης τη συμπερίληψη του άρθρου προταθέντος στρατηγικού ευρωπαϊκού επενδυτικού σκέλους στις δραστηριότητες υπό τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης.

3.6. Η ΕΟΚΕ εκτιμά το γεγονός ότι με τη συμπερίληψη των έργων του InvestEU στον δεύτερο πυλώνα του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης οικονομικά βιώσιμες επενδύσεις που έχουν δοκιμαστεί στην αγορά από οντότητες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα τυγχάνουν καινοτόμου μορφής χρηματοδότησης.

3.7. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει θερμά και εκτιμά την ιδέα μιας δανειακής διευκόλυνσης του δημόσιου τομέα που συνιστά μια πολύ καινοτόμο λύση για τον δημόσιο τομέα η οποία ενσωματώνει ένα κοινό προϊόν που αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΤΕπ, με στόχο τον συνδυασμό ενός στοιχείου δανεισμού και επιχορήγησης. Μέσω αυτού του συνδυασμού πρόκειται να διατεθούν έως και 30 δισ. ευρώ σε δημόσιες επενδύσεις υπέρ υποδομών ενέργειας και μεταφορών, δικτύων τηλεθέρμανσης, δημόσιων μεταφορών, μέτρων ενεργειακής απόδοσης, κοινωνικών υποδομών και άλλων τύπων έργων με σκοπό τη συνδρομή των πληττόμενων κοινοτήτων και περιφερειών και την ενίσχυση της ευημερίας και της ανταγωνιστικότητάς τους.

3.8. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τον ρηξικέλευθο και πρωτότυπο χαρακτήρα της δανειακής διευκόλυνσης του δημόσιου τομέα που, σε επίπεδο έργου, υποστηρίζει την υλοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων με συμπληρωματική επιχορήγηση. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την ιδέα που προβάλλεται ότι το εν λόγω μέσο είναι συμπληρωματικό του ΤΔΜ και του διατομειακού χρηματοπιστωτικού συστήματος InvestEU. Δεδομένων αυτών, μοιάζει εύλογος ο όρος τα έργα που υποστηρίζονται μέσω της εν λόγω δανειακής διευκόλυνσης να μην δικαιούνται χρηματοδότηση από άλλες πηγές της ΕΕ.

3.9. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την απόφαση η διαχείριση της συνιστώσας της επιχορήγησης να επαφίεται άμεσα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να αναδιανεμηθεί, έως τα τέλη του 2024, μέσω ενός συστήματος εθνικών κονδυλίων. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σύντομα στην προκήρυξη προσκλήσεων υποβολής προτάσεων αμέσως μόλις εγκριθούν ορισμένα εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης, και καλεί τα κράτη μέλη να προβούν στην προετοιμασία των έργων. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσε να εξασφαλιστεί η πλήρης απορρόφηση έως τα τέλη του 2024 των πόρων που προορίζονται για τα κράτη μέλη μέσω των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

3.10. Η ΕΟΚΕ έχει πλήρη επίγνωση της αποκλειστικότητας και της πρωτοτυπίας του καινοτόμου μέσου της δανειακής διευκόλυνσης του δημόσιου τομέα για την υποστήριξη των επενδύσεων των δημόσιων φορέων που πληρούν τις απαιτήσεις μετάβασης όσον αφορά το κλίμα και δεν εγγυώνται επαρκή έσοδα. Συνεπώς, η συνιστώσα της επιχορήγησης είναι αποφασιστικής σημασίας για την πρακτική εφαρμογή των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών έργων που δεν είναι επαρκώς οικονομικά βιώσιμα και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο από τα χρηματοδοτικά μέσα.

3.11. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τη μεγάλη σημασία των εδαφικών σχεδίων δίκαιης μετάβασης που είναι εξίσου σημαντικά και για τους τρεις πυλώνες του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί ότι μόνο τα κράτη μέλη με ήδη εγκεκριμένο εδαφικό σχέδιο δίκαιης μετάβασης δικαιούνται την εν λόγω χρηματοδότηση. Τα σχέδια αυτά αποτελούν πράγματι βασικό κίνητρο ώστε τα κράτη μέλη να δεσμευτούν να σημειώσουν πρόοδο προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

3.12. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόταση τα έργα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες (δηλ. με κατά κεφαλή ΑΕγχΠ που δεν υπερβαίνει το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ) να λαμβάνουν υψηλότερη επιχορήγηση κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τα έργα σε άλλες περιοχές (έως 20 % έναντι 15 %). Ωστόσο, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι το πραγματικό ποσοστό επιχορήγησης μπορεί να είναι μόλις 5-7 % σε σύγκριση με το συνολικό κόστος του έργου. Αυτό ενδέχεται να μην είναι επαρκές κίνητρο για τη χρηματοδότηση έργων.

3.13. Η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης ότι η συμμετοχή άλλων οικονομικών εταίρων εκτός της ΕΤΕπ θα ήταν επωφελής για τη διάθεση των πόρων που προτείνονται μέσω της διευκόλυνσης. Θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας χώρος για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν την έδρα τους στα κράτη μέλη και επιθυμούν να αναπτύξουν αυτόν τον αρχικό και καινοτόμο τύπο προϊόντος και να το προσφέρουν στους εκάστοτε πελάτες τους.

3.14. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η πλατφόρμα δίκαιης μετάβασης είναι σημαντική, ιδίως διότι προσφέρει στους δικαιούχους επί ίσοις όροις κατάλληλες πληροφορίες και τεχνικές υπηρεσίες που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα της χορηγούμενης χρηματοδότησης. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της βοήθειας που παρέχεται στα κράτη μέλη για την κατάρτιση των εδαφικών σχεδίων τους δίκαιης μετάβασης μέσω της αντίστοιχης πρόσκλησης και της υποστήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Η ΕΟΚΕ ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια τόσο την έκταση του καθεστώτος δίκαιης μετάβασης στο πλαίσιο του προσαρμοσμένου προγράμματος InvestEU όσο και την επιλεξιμότητα των έργων που βασίζονται στην Πράσινη Συμφωνία βάσει του στρατηγικού ευρωπαϊκού επενδυτικού σκέλους.

4.2. Όσον αφορά τη δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα, η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση για τη στήριξη των δημόσιων επενδύσεων μέσω όρων προτιμησιακής δανειοδότησης, με αποδέκτες όσες περιοχές πλήττονται περισσότερο εξαιτίας της μετάβασης λόγω της κλιματικής αλλαγής και σύμφωνα με τα εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης.

4.3. Η ΕΟΚΕ σέβεται τα κριτήρια επιλογής των έργων και την ιεράρχησή τους και συμφωνεί με τις λεπτομέρειες των προδιαγραφών τους στις προσκλήσεις σε εθνικό επίπεδο.

4.4. Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καθορίσει και να συγκεκριμενοποιήσει τους τομείς συνέργειας με τα άλλα μέσα του Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης με σκοπό την πρόκριση της ολοκληρωμένης προσέγγισης και, παράλληλα, την εξάλειψη των επικαλύψεων.

4.5. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι επιλέξιμοι δικαιούχοι είναι τα ενδιαφερόμενα μέρη από όλους τους σχετικούς τομείς, δηλαδή τους δημόσιους οργανισμούς (το κράτος, τις περιφέρειες, τις πόλεις και τους δήμους), τις επιχειρήσεις, τα ερευνητικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια, τα σχολεία, τα λοιπά εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους συμβούλους της αγοράς εργασίας και τις ΜΚΟ.

4.6. Η ΕΟΚΕ καλεί το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη της ΕΕ να ολοκληρώσουν το συντομότερο δυνατόν όλες τις αναγκαίες προπαρασκευαστικές εργασίες για την εφαρμογή του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να εγκρίνει τα προγράμματα υπό τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης των κρατών μελών το συντομότερο δυνατόν και με ταχεία διαδικασία. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα είναι δυνατόν να ελαχιστοποιηθούν οι καθυστερήσεις στην εκταμίευση της χρηματοδότησης και να επιτευχθούν τα επιθυμητά θετικά αποτελέσματα στην οικονομική κατάσταση της ΕΕ.

4.7. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η σκοπούμενη μεταφορά από το ΕΚΤ+ ΤΔΜ δεν πρέπει να υπονομεύσει την εκτέλεση τακτικών έργων του ΕΚΤ+. Επιδίωξη είναι η δημιουργία επαρκούς χρηματοδοτικής βάσης για έργα κοινωνικού χαρακτήρα (επανεκπαίδευση, εκπαίδευση, κατάρτιση κ.λπ.) υπό το ΤΔΜ.

4.8. Στην περίπτωση της δανειακής διευκόλυνσης του δημόσιου τομέα, η ΕΟΚΕ θεωρεί κατάλληλο το ευρύ φάσμα των τομέων που πρέπει να υποστηριχθούν και εκτιμά τη συμβατότητά του με τους υπόλοιπους πυλώνες του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης, καθώς και με ορισμένα άλλα χρηματοδοτικά μέσα και εργαλεία του ΠΔΠ.

Βρυξέλλες, 18 Σεπτεμβρίου 2020.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Luca JAHIER
